

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ยาเสพติดเป็นมหันตภัยร้ายที่คอยกัดกร่อนและบั่นทอนสังคม ทำให้มนุษยชาติเสื่อมถอยลงหรือด้อยคุณค่าลง หากสังคมใดมียาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาดมาก สังคมนั้นก็จะเต็มไปด้วยประชาชนที่ด้อยคุณภาพ มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ เห็นได้จากประเทศไทยมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีความรุนแรงมาก จากข้อมูลสถิติผลการจับกุมยาเสพติดทั่วประเทศในรอบปี พ.ศ. 2549 มีทั้งสิ้น 74,403 คดี จำนวนผู้ต้องหา 81,937 คน น้ำหนักของกลางทั้งสิ้น 25,904.29 กิโลกรัม จำแนกเป็นตัวยาลึก อาทิ เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ประมาณ 13.48 ล้านเม็ด หรือ 1,213.40 กิโลกรัม เฮโรอีน 91.66 กิโลกรัม ยาไอซ์ 93.74 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 6.73 กิโลกรัม คีตามีน 21.88 กิโลกรัม โคเคอีน (โคเคน) 36.36 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 11.87 ตัน และพืชกระท่อม 6.27 ตัน (www.l.omb.go.th/document/satistic07040201.pdt สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 พฤษภาคม 2552)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2552 ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น วิกฤติเศรษฐกิจของโลก วิกฤติทางการเมือง และความสมานฉันท์ของคนในชาติ วิกฤติทางสังคม อาชญากรรม ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัญหาการว่างงาน ความยากจน และอื่นๆ วิกฤติปัญหาเหล่านี้ทำให้ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเพิ่มขึ้นของยาเสพติดจะมีมากขึ้น คาดหมายได้ว่าจำนวนและปัญหาอันเกิดจากยาเสพติดก็จะมีแนวโน้มในเกณฑ์สูงหากไม่มีทิศทางและยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ปัญหายาเสพติดก็จะเป็นส่วนสำคัญหนึ่งในการจัดตั้งประเทศไทยทั้งประเทศจากการพิจารณาสถานะของปัญหาเสพติด ในภาพรวมประมาณว่าในแต่ละปีผลการจับกุมและบำบัดของหน่วยงานต่างๆ รวมกันประมาณ 160,000 คน หรือ คิดเป็น 25% ของประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งหมดในขณะที่อีกจำนวนหนึ่งเป็นผู้ค้า และผู้เสพทั่วไปที่ยังคงอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ บางส่วนเป็นเครือข่ายสำคัญที่พัฒนารูปแบบการค้า และส่งผลกระทบต่อกระจายของยาเสพติดทั่วประเทศ ประมาณการผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ในแต่ละปีประมาณ 70,000 คน และผู้ที่กลับไปมีพฤติกรรมซ้ำประมาณ 30,000 – 40,000 คน หรือรวมกันประมาณ 100,000 – 110,000 คน ซึ่งมีสัดส่วนของตัวเลขที่ไม่แตกต่างกันมากนักกับจำนวนที่ถูกจับกุมและบำบัดรักษา

รวมกัน (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 82/2552 เรื่องยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล. 2552 : 8)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดของประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นปัญหาทั้งด้าน
การเป็นพื้นที่ผลิต เป็นพื้นที่การค้ำ และเป็นพื้นที่ การระบาดของ การเป็นทางผ่านของยาเสพติด
กล่าวคือ การเป็นพื้นที่ผลิต เนื่องจากด้านทิศเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับพื้นที่
สามเหลี่ยมทองคำอันถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดสำคัญของโลก ทำให้ประเทศไทยมีส่วน
ในการผลิตยาเสพติดประเภทฝิ่นและเฮโรอีน ซึ่งผลิตกันมากที่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ
นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตยาบ้าอีกด้วย ยาเสพติดที่มีการผลิตในประเทศไทยอีกชนิดหนึ่งคือ
กัญชา ซึ่งจะมีการปลูกที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเป็นพื้นที่การค้ำ ประเทศไทยมีการค้ำ
ยาเสพติดที่สำคัญอยู่ 3 ชนิด คือ การค้ำเฮโรอีน การค้ำกัญชา และการค้ำยาบ้า สำหรับการ
เป็นพื้นที่แพร่ระบาดนั้น ประเทศไทยมียาเสพติดแพร่ระบาดหลายชนิด ได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา
ยาบ้า สารระเหย โคเคน ยาอี และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทบางชนิด เช่น จำพวกยานอนหลับ
การเป็นทางผ่านยาเสพติด เนื่องจากการที่ประเทศไทย มีพื้นที่ติดกับดินแดนสามเหลี่ยมทองคำ
ประกอบกับการคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงมี
การพัฒนาการด้านการขนส่งยาเสพติดทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ มีการลักลอบลำเลียง
ยาเสพติดไปยังต่างประเทศมากขึ้น เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป นอกจากนี้ ยังมีการ
ลักลอบขนกัญชาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านกรุงเทพฯ เพื่อส่งไปยังต่างประเทศโดยทาง
เรือหรือส่งไปยังภาคใต้เพื่อส่งต่อไปยังประเทศมาเลเซีย และประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่น อเมริกา และประเทศในยุโรปบางประเทศ ([www.1.oncb.go.th / document / p1 -
problem.htm](http://www.1.oncb.go.th/document/p1-problem.htm) สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2552)

รัฐบาลชุดปัจจุบัน ซึ่งนำโดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ได้แถลง
นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ. ศ. 2551 ซึ่งนโยบายด้าน
ยาเสพติดจะปรากฏอยู่ในนโยบายสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คือ “เร่งรัดการแก้ไข
ปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจรทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัด รักษา และ
การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ควบคู่กับการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์
และมีการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และ
นานาชาติในการแก้ไขปัญหาเสพติด” (สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส. เรียบเรียงจาก
คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 30
ธันวาคม 2551 ณ กระทรวงการต่างประเทศ) นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ 82/2552 เรื่องยุทธศาสตร์และกลไกป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล

อีกด้วย ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อความสงบสุขของประชาชนและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลจึงได้สั่งให้มีการดำเนินการโดยฉันทกกำลังของทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกัน เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ โดยมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ. ศ. 2519 บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรการ และแผนงานในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ประกอบกับ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ. ศ. 2551 บัญญัติให้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่กระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและความสงบเรียบร้อยของสังคม (ยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล. 2552 : 1)

จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในอดีตเคยเป็นจังหวัดที่มียาเสพติดระบาดอย่างรุนแรง เช่น ยาบ้า กัญชา สารระเหย กาว และฝิ่น ซึ่งกลุ่มกระบวนการค้ามีการเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้ค้าสำคัญในจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ซึ่งข้อมูลบางส่วนยังระบุไว้ว่ายาเสพติดประเภทยาบ้าถูกลำเลียงมาจากประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับความเคลื่อนไหวของยาเสพติดประเภทกัญชา มีในพื้นที่ของอำเภอสมเด็จ อำเภอคำม่วง อำเภอเขาวง และอำเภอนาคู โดยมีการลักลอบปลูกบริเวณเทือกเขาภูพานรอยต่อกับจังหวัดสกลนคร ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปราบปรามอยู่เป็นประจำแต่ก็ยังมีมีการลักลอบปลูกกันอยู่เสมอ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดดังกล่าว ทำให้ นายชัยรัตน์ มาประณีต อดีต ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้ย้ายเข้ามาดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ. ศ. 2542 ได้วางแนวทางในการหาข้อมูลของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง อันได้แก่ ข้อมูลของผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด โดยได้ทำแบบสอบถามจำนวน 8,000 ฉบับ ส่งให้ทุกหมู่บ้านในพื้นที่ของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีกลุ่มผู้กรอกแบบสอบถามประกอบไปด้วย กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จากการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มต่างๆ ดังกล่าวทำให้ได้รับการตอบรับจำนวนทั้งสิ้น 4,715 ฉบับ ซึ่งจากการตรวจสอบข้อมูลจากแบบสอบถามทำให้ทราบข้อมูลชื่อ ที่อยู่ และประวัติโดยย่อของผู้ผลิต จำนวน 17 ราย ผู้ค้า จำนวน 2,854 ราย และผู้เสพ จำนวน 10,190 ราย ภายหลังจากการได้รับทราบข้อมูลของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งหมดแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ก็ได้มอบหมายให้นายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ/กิ่งอำเภอ ไปดำเนินการตามแนวทางและมาตรการของ

จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างจริงจังและเด็ดขาด ให้ถือว่าผู้เสพคือคนไข้ จากการวิเคราะห์ของหลาย ๆ ฝ่ายมีความเห็นว่า ผู้เสพ อาจเสพโดยความอยากลองหรืออาจเป็นเพราะถูกชักจูง หรือกลัดกลุ้มในชีวิต หรือเป็นเพราะถูกบังคับ ดังนั้น บุคคลเหล่านี้ จึงเป็นบุคคลที่น่าสงสาร ควรได้รับความเห็นอกเห็นใจซึ่งมีสภาพเหมือนคนป่วย ดังนั้น จึงช่วยเหลือผู้เสพผิดโดยการนำไปบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพให้หายเพื่อกลับไปเป็นคนดีของสังคมต่อไป ผู้ขาย คือผู้หลงผิด ในชีวิตของคนเราไม่มีใครที่จะเลวมาแต่กำเนิด ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้คนเหล่านี้มีโอกาสกลับมาเป็นคนดีของสังคมต่อไป สำหรับ ผู้ผลิต ถือได้ว่าเป็นอาชญากร ต้องยอมรับว่า ผู้ผลิต นั้นเป็นผู้ที่มุ่งหวังหาความร่ำรวยอย่างเดียว ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นสิ่งไม่ดี ร่ำรวยบนความทุกข์ยากของคนอื่นอันเป็นการกระทำที่ถือได้ว่าเป็นผู้กระทำผิดโดยสันดาน จำเป็นต้องนำตัวมาลงโทษหรือกำจัดให้หมดไป จากการที่ได้ดำเนินการตามแนวทางและมาตรการดังกล่าวเป็นผลทำให้จังหวัดกาฬสินธุ์สามารถประกาศเป็นจังหวัดปลอดยาเสพติดได้เป็นผลสำเร็จ เมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2545 (สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. 2545 : 8)

อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีระยะทางห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 60 กิโลเมตร มีเขตปกครองประกอบด้วย 4 ตำบล 52 หมู่บ้าน มีพื้นที่ประมาณ 456 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรจำนวนทั้งสิ้น 31,311 คน มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย 2 เทศบาลตำบล และ 3 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอห้วยผึ้ง ก่อนปี พ.ศ. 2542 มียาบ้าระบาดรุนแรงมาก รongลงมาได้แก่ กัญชา กาว สารระเหย เฮโรอีน และ ผิ่น ตามลำดับ จากข้อมูลที่ได้รับจากจังหวัดส่งให้อำเภอห้วยผึ้ง (เป็นข้อมูลที่ได้จากการส่งแบบสอบถาม) พบว่า มีจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนทั้งสิ้น 758 คน แยกเป็น กลุ่มผู้เสพ จำนวน 675 ราย กลุ่มผู้ค้า จำนวน 83 ราย ส่วนผู้ผลิต ไม่มีในพื้นที่ สำหรับแนวทางการทำงานของอำเภอห้วยผึ้ง ได้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ณ อาคารที่ว่าการอำเภอห้วยผึ้ง ชั้น 2 โดยมีนายอำเภอห้วยผึ้ง เป็นประธานศูนย์ฯ หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน เข้าร่วมเป็นกรรมการศูนย์ฯ ในการทำงาน ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ตำรวจ โรงพยาบาล และสาธารณสุขอำเภอ เข้ามาปฏิบัติงานประจำศูนย์ฯ ทุกวัน พร้อมทั้งได้แต่งตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล ทุกตำบลออกไปปฏิบัติงานร่วมกับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และคณะกรรมการประชาคมหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติดทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อจัดทำฐานข้อมูลของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีการคัดกรองผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ออกเป็นกลุ่มผู้ผลิต กลุ่มผู้ค้า และกลุ่มผู้เสพ ให้ชัดเจน กลุ่มผู้ผลิต และกลุ่มผู้ค้า ได้มอบหมายให้ฝ่ายตำรวจดำเนินการปราบปรามและกดดันให้หมดไปจากพื้นที่ ส่วนผู้เสพได้มอบหมายให้

โรงพยาบาล และสถานีอนามัยตำบล ไปดำเนินการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอก พร้อมกับมีระบบการติดตามผลอย่างจริงจัง ทำให้อำเภอห้วยผึ้ง สามารถประกาศเป็นอำเภอปลอดยาเสพติด ได้เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2545 (สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. 2545 : 8) ภายหลังจากประกาศเป็นอำเภอห้วยผึ้งปลอดยาเสพติดไปแล้วก็ได้มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ อีกหลายโครงการ/กิจกรรม เช่น โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองชนะความยากจน โครงการจัดตั้งชุดเวรยามภายในหมู่บ้าน เพื่อให้การพัฒนา เกิดความยั่งยืนต่อไป

เมื่อเวลาเปลี่ยนไปสภาพการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดก็จะปรากฏอยู่ดังข้อมูล ในปัจจุบัน (2551) จากข้อมูลสถิติการจับกุมยาเสพติดให้โทษของสถานีตำรวจภูธรห้วยผึ้ง ในปี พ.ศ. 2551 ตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม 2551 มีผลการจับกุม ดังนี้ 1) ยาบ้า จับกุมได้ จำนวน 35 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 42 คน ของกลาง ยาบ้า จำนวน 4,253 เม็ด 2) กัญชา จับกุมได้ จำนวน 18 คดี ผู้ต้องหา 18 คน ของกลางกัญชา น้ำหนักรวม 78.4 กรัม 3) สารระเหย (กาว) จับกุมได้ จำนวน 2 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 2 คน กาว จำนวน 2 ถุง และ ในปี พ.ศ. 2552 ตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2552 จับกุมยาบ้า ได้จำนวน 16 คดี ผู้ต้องหา 18 คน ของกลางยาบ้า จำนวน 1,215 เม็ด กัญชา จับกุมได้ 11 คดี ผู้ต้องหา 12 คน ของกลางกัญชา น้ำหนัก 652.3 กรัม และสารระเหย (กาว) จับกุมได้ จำนวน 3 คดี ผู้ต้องหา 3 คน ของกลางกาว จำนวน 3 ถุง (สถานีตำรวจภูธร ห้วยผึ้ง. 2552 : 3)

ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมี จำนวน 15 ชุมชน ในอดีตเคยเป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่รุนแรง จากข้อมูลเมื่อ ปี 2542-2545 จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ทำการสำรวจ พบว่า มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน 168 ราย และข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมจากการออกไปทำการประชาคมของชุดปฏิบัติการประจำตำบลคำบง ร่วมกับคณะกรรมการประชาคมหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติด พบว่า มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 217 ราย รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 385 ราย ผลจากการดำเนินการตามแนวทางของจังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างจริงจัง ทำให้มีผู้ค้าเข้ามอบตัว จำนวน 49 ราย ผู้เสพ เข้ารายงานตัวและรับการบำบัดรักษาฯ จำนวน 252 ราย รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 301 ราย (สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. 2545 : 229) และในปัจจุบันจากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในปี 2551 พบว่า ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง มีผู้ต้องหาหายาเสพติดที่ถูกจับกุมได้ จำนวนทั้งสิ้น 12 ราย และในปี 2552 (ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน) จับกุมได้ จำนวนทั้งสิ้น 7 ราย (สถานีตำรวจภูธรห้วยผึ้ง. 2552 : 2)

จากสถานการณ์และปัญหาข้างที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาหายาเสพติด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หากหน่วยงานของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วนยังเมินเฉยต่อปัญหาและไม่มี

แนวทางหรือมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ปัญหามีแนวโน้มที่รุนแรงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น ผู้วิจัย ในฐานะปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบลคำบง จึงต้องการหารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำรูปแบบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ และขยายผลไปยังท้องถิ่นอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติโดยรวมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอย่างไร
2. รูปแบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเป็นอย่างไร
3. การทดลองใช้ และการประเมินผลรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผลเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้วยการเปิดโอกาส

ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมสร้าง รูปแบบ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล อย่างแท้จริง จะนำไปสู่การ ป้องกันและแก้ไขปัญหาหาสาเหตุได้อย่างตรงจุดและเกิดผลสำเร็จ

2. หลังจากการทดลองใช้รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ ที่ผู้วิจัยได้ สร้างขึ้นแล้ว จะส่งผลให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาหาสาเหตุดีขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ พื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขั้นตอนการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แบ่งขั้นตอนการวิจัย ออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ ในพื้นที่เทศบาล ตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาสาเหตุ ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ระยะเวลาของการวิจัย ระยะเวลาของการวิจัยใช้เวลา 1 ปี (ตั้งแต่ เดือนมีนาคม 2552 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2553)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มาอยู่รวมกัน ในอาณาบริเวณหนึ่งโดยคนเหล่านั้น เชื่อว่า ตนเองมีความผูกพันกับอาณาบริเวณ มีความยึดเหนี่ยวกัน มีการกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ หรือทางสังคม ในการ วิจัยนี้ หมายถึง 15 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคำบง หมู่ที่ 1, 8, 11, 15 ชุมชนโลกศรี หมู่ที่ 2, 3 ชุมชนหนองมะงง หมู่ที่ 4 ชุมชนคำม่วง หมู่ที่ 5, 14 ชุมชนปลาขาว หมู่ที่ 6 ชุมชนวังน้ำเย็น หมู่ที่ 7 ชุมชนโนนสวนแก้ว หมู่ที่ 9 ชุมชนน้ำคำ หมู่ที่ 10 ชุมชนร่องคำหมี หมู่ที่ 12 และ ชุมชน ดงอุดม หมู่ที่ 13

กระบวนการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ทุกภาคส่วน และทุกองค์ภายในชุมชนทั้ง 15 ชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้วยการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง วิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติที่นำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ในชุมชน

ปัจจัยอันเป็นสาเหตุสำคัญของการแพร่ระบาดของยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้น หรือส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความต้องการอยากใช้ยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ

รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง วิธีการที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้ร่วมกันคิดค้น และสร้างขึ้นมามาเพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ได้รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
3. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับยาเสพติด อันจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ และขยายผลไปยังพื้นที่อื่นต่อไป